

РОЗДІЛ 1

ПРИРОДА ТА РОЗВИТОК ЕКОНОМІЧНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ В СУЧАСНИХ КОНЦЕПЦІЯХ ТЕОРІЇ ФІРМИ, МЕНЕДЖМЕНТА ТА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Азьмук Л. А.

канд. екон. наук, доцент
кафедри стратегії підприємств
Київського національного
економічного університету ім. Вадима Гетьмана

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ ФІРМИ

Ще досить недавно науковці відмічали кризовий стан розвитку економічної теорії, зокрема теорії підприємства або фірми. В 1990рр. теорія фірми як самостійна дисципліна була по суті розчинена в «теорії організації промисловості». Між тим необхідність підсилення теоретико-методологічного підґрунтя існування та функціонування сучасного підприємства — усвідомлена як науковцями-теоретиками, так і практиками.

За останні кілька десятиліть трактування дефініції «фірма» в економічній науці, — внаслідок швидкого прогресу наукових досліджень та зміщення акцентів економічної теорії фірми, зазнало істотних змін. Науковці зазначають, що сьогодні наукові інтерпретації фірми стали більш реалістичними і взаємне збагачення їх має важливий значення для плідного розвитку. Попри справжній поступ в цьому напрямку, економічна теорія фірми перебуває на етапі становлення і чимало питань залишаються нерозв'язаними.

В контексті бурхливого розвитку постіндустріального суспільства вкрай перспективною стає концепція динамічних здібностей, оскільки саме їй притаманний акцент на організаційних здібностях фірм-лідерів, що відповідає найбільш актуальним сьогодні проблемам організаційного навчання та управління знаннями.

Подальшого розвитку потребує і розробка питань визначення балансу очікувань між підприємством та зовнішніми суб'єктами господарювання. Формування та реалізація цих очікувань складає основну частину діяльності підприємства у зовнішньому оточенні.

Дослідники наголошують на необхідності пояснення шляхів та причин того, чому ділове підприємство в цілому є більшим та інакшим, ніж сума його складових. Постійна увага до ефективності не повинна затінювати особистісні людські потреби особливо в індивідуальній їх цілісності. Потрібно визначати атрибути різного типу ринків та ієрархій, що поважають чи порушують цілісність особистості. Розвиток інституціонально-еволюційної теорії в найближчому майбутньому можна очікувати і в межах дослідження проблем інститутів управління ендегенним опортунізмом. Це підтверджує зростання інтересів наукової спільноти до моделювання інституціональної будови наноекономічних систем — систем взаємодії «індивід-індивід».

Серед публікацій останніх десятиліть можна виокремити і праці, що стосуються проблематики біологічних аналогій в дослідженнях економічних конфліктів, застосування принципів дарвінізму в економіці, еволюційного підходу при аналізі динамічної середовища, моделі життєвого циклу в дослідженнях економічного росту.

Подальшого живого діалогу потребує і запропонована системно-інтеграційна теорія підприємства, на перше місце якої виходить взаємодія як основна форма взаємовідносин об'єктів.

Барабась Д. О.,
канд. екон. наук, доцент
кафедри менеджменту
КНЕУ ім. В. Гетьмана

Устїнова І. І.,
к. арх., доцент
кафедри містобудування КНУБА

ЗМІНА КОНЦЕПЦІЇ БІЗНЕСУ В ПОСТІНДУСТРІАЛЬНУ ЕПОХУ

Згідно багатьох наукових прогнозів ХХІ століття може стати епохою екологічних катастроф і, навіть, останнім в історії людства. Швидко погіршення екологічної ситуації на планеті та загострення глобальних екологічних проблем ставить перед урядами держав і